

T.C.
PAYAS İLÇE MİLLİ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
PEKİ PROJESİ ÇALIŞMASIDIR

D.K.A.B. FASİKÜL - 3

Adı ve Soyadı :
Sınıfı :
Öğrenci Numarası :

ÜNİTE ADI : DİN VE HAYAT
SORU SAYISI : 20

- Bu fasikül, 2019 - 2020 Eğitim - Öğretim yılı içerisinde yapılacak olan Lise Geçiş Sınavı (LGS) amacıyla hazırlanan "Çalışma Fsikülü"dür.
- Sorular ve konu anlatımları, 8. sınıf kazanımları dikkate alınarak oluşturulmuştur.

Copyright (c) Payas 2020

PAYAS ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME KOMİSYONU

Uğur ŞAHİN
(Proje Koordinatörü)

Sayısal Zümreler

Sözel Zümreler

Fen Bilimleri

Burak ÖZKAN
Fatih ÖZMEN
Muhittin KAVAK
Rüştü ULCAY

Matematik

Uğur ŞAHİN
Emrah UYAR
Hakan CENGİZ
Salih KAMBER

Türkçe

Beyazıt DÖNEN
Nurullah TANIK
İbrahim ŞİRİN

English

Zülfikar ÇİĞDEM
Ozan SEL
Emrullah KOCATAŞ

Sosyal B.

Ali KUREN
İlhan ALSOY
Kamuran ACAR

D.K.A.B.

Ahmet ŞAHİN

3. Ünite / DİN VE HAYAT

DİN:

*Türkçeye Arapçadan girmiş bir sözcüktür.

***Kelime anlamı:** kanun, hüküm, ceza, ödüllendirme, saygı, itaat, teslimiyet gibi anlamlara gelir.

Terim olarak ise din: Allah'ın Peygamberleri aracılığıyla gönderdiği ve akıl sahibi insanları dünya ve ahirette mutlu etmek için kendi hür iradeleriyle en iyi, en doğru ve en güzele yönlendiren ilahi kurallar bütünüdür.

DİN

- Allah tarafından gönderilmiştir.
- Allah'ın insanlar arasından seçtiği Peygamberler aracılığıyla gönderilmiştir.
- Amacı insanları dünya ve ahirette mutlu kılmaktır.
- Din baskıyla kabul ettirilemez. İnsan kendi özgür iradesiyle kabul eder.
- Dinde sorumlu olmanın şartı akıl ve irade sahibi olmaktır.
- İslam dininin temeli Tevhid'dir. Yani Allah'ı zatında ve sıfatlarında birmektir.

DİNİN DÖRT TEMEL BOYUTU VARDIR

Bunlar :

1-) **İman (inanç) boyutu:** Allah'a, meleklerine, kitaplarına, peygamberlerine, ahret (hesap) gününe, kadere hayrın ve şerrin Allah'tan geldiğine inanmaktır.

- ✓ İmanın şartı diye bilinen iman esaslarıdır.
- ✓ 6 tanedir.
- ✓ Gönülden inanmak gerekir.
- ✓ Bir bütündür, parçalanamaz, hepsine birden inanmak gerekir.
- ✓ Zamana, mekana, fert ve topluma göre değişmez.

2-) **İbadet:** İnancın somut göstergesidir. Temel ibadetler; namaz, oruç, zekat ve hac olarak Kur-an'da farz kılınmıştır.

- ❖ İbadetler sadece Allah için ve samimiyetle (ihlas) yapılır.

- ❖ İbadetlere Kur-an okumak, sadaka vermek, Allah'ı zikretmek vb. birçok şey eklenebilir.

3-) **Ahlak:** İnsanın Allah'la ve diğer varlıklarla ilişkilerinin hangi ilke ve kurallar çerçevesinde gerçekleşeceğini belirler.

Ör: Anne babaya iyilik, yalan söylememek, doğru dürüst olmak vs.

4-) **Muamelat (sosyal hayat):** İslam getirdiği inanç ibadet ve ahlak boyutu ile güvenilir, huzurlu bir toplum oluşturmayı amaçlar.

Ör: miras, evlilik, boşanma, kadın ve erkeğin sorumluluğu, ticaret vb.

Not: Dinimizin bu 4 temel boyutu aynı zamanda Kur-an'ın ana konularıdır. Ayrıca Kur-an'ın ana konuları düşünüldüğünde birde 5. Olarak kıssalar eklenir.

DİN BİREY İLİŞKİSİ

- İnsanın maddi ve manevi ihtiyaçları vardır.
- Maddi ihtiyaçları (yeme, içme, barınma, giyinme vb.)
- Manevi ihtiyaçları ise (sevmek, sevilme, güvenmek, bağlanmak ,sığınmak vb.) işte din bu manevi ihtiyaçlara karşılık verir.
- İnsanlar yalnızlık, çaresizlik, korku, üzüntü, hastalık ve felaketler karşısında Allah inancı ile umut, güven ve huzur bulur.
- Din bireylerin Ben kimim? Niçin yaratıldım? Nasıl yaşamalıyım? İyi nedir? Doğru nedir? Gibi sorulara cevaplar bulmasına yardımcı olur.

FİTRAT: Kelime anlamı yaratılış demektir.

Yaratılışımızda her insan kendisini yaratan bir olan yaratıcıya inanacak şekilde yaratılmıştır.

“ Her doğan çocuk İslam fitratı üzerine doğar. Sonra anne babası onu Yahudi, Hıristiyan ya da Mecusi yapar.” (Hadis-i Şerif)

- İnsanın niçin yaratıldığına Kur'an : " Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zariyat S. 56) Ayeti ile cevap verir.
- Yine Kur'an'da : " Onlar, Allah'a ve ahret gününe inanırlar; iyiliği emreder, kötülükten menederler; hayırlı işlere koşuşurlar. İşte bunlar iyi insanlardandır." (Al-i İmran 114) ayeti ile bireyin hayatını anlamlandırmasına katkı sağlar.
- Bireylerin kalplerinin huzurlu olması ve psikolojik yönden rahatlamaları için Kur'an : " ...Bilesiniz ki kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (Rad s. 28) ayeti ile bireylerin Rab' leri ile huzur bulacaklarını belirtir.

DİN TOPLUM İLİŞKİSİ

- ❖ Din ırk, renk, coğrafya ve ekonomik fark gözetmeksizin insanları tevhid inancı etrafında birleştirir.
- ❖ Toplumda pek çok değer (paylaşma, yardımlaşma, merhamet, sevgi vb.) dinin getirdiği ilkeler ile insanlara yol göstererek toplumu inşa eder.
- ❖ Gerek geçmişte gerekse yakın tarihimizde insanlar dini değerler etrafında birleşerek hareket etmişler ve kardeşlik bilincini geliştirmişlerdir.

Ör: 15 Temmuz da minarelerden okunan salaların birlik çağrısı anlamında algılanıp kutsalımızı, vatanımızı, bayrağımızı dinimizin emrettiği kardeşliğimiz ile hareket ederek korumuş olduk.

** Toplu yapılan ibadetler ile sevdiklerimiz ile mümin kardeşlerimiz ile muhabbetimiz artar.

Yine **sıla-i rahimi (akrabalık ilişkilerini kesmemek) bize dinimiz emreder.

Hüsn-i zan: iyi düşünce iyi tahminde bulunmak.

Su-i zan: kötü düşünmek, kötü tahminde bulunmak

** Dinimiz yine su-i zandan sakınmamızı isteyerek diğer insanlara karşı yaklaşımımızın kötü olmasını istemez.

Ayet: " Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder. Hayasızlığı, fenalığı ve azgınlığı da yasaklar. O , düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor." (Nahl s. 90)

- ❖ Kısacası din toplumun (ticaret, evlilik, miras, faizin haram olması, aldatmak vb.) her yönden huzurlu, mutlu ve temiz olması için yönlendirir. Bu yüzden dini değerlerimizi ve milli- kültürel değerlerimizi yeni nesillere aktarmamız şarttır.

DİNİN TEMEL GAYESİ

ZARURATİ DİNİYYE

ZARURATİ HAMSE

DİNİMİZİN KORUNMASINI EMRETTİĞİ BEŞ TEMEL DEĞER

- ✓ Dinimizin bireysel ve toplumsal olarak bir çok gayesi vardır.
- ✓ Din insanın aklına, kalbine ve duygularına hitap ederek insanın davranışlarını olgunlaştırır.
- ✓ Toplumda koyduğu ilkeler ile birlik ve beraberliğe katkı sağlar.
- ✓ İslam dininde bütün dini hükümler bu beş değeri korumaya yöneliktir.
- ✓ Gerek bireylerin gerekse toplumların onurlu bir hayat sürmesi beş temel değerlerin korunmasıyla olur. Bunlar;

1- Canın korunması

2- Aklın korunması

3- Malın korunması

4- Neslin korunması

5- Dinin korunması

1-) CANIN KORUNMASI

- Bu değer insanın aziz olan yaşam hakkının ve can güvenliğinin korunmasıdır.
- Yaşam hakkı olmayan birinin diğer hak ve sorumluluklarından bahsedilemez.
- Dinimizde herkes günahsız, hür olarak yaşamını sürdürme hakkına sahip olarak doğar.

Ayet: “ Kim bir insanı bir can karşılığı veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın (bu iki hal dışında) öldürürse o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşatırsa sanki bütün insanları yaşatmıştır.” (Maide s. 32)

Ayet: “ Haklı bir sebep olmadıkça Allah’ın , öldürülmesini haram kıldığı cana kıymayın...” (İsra s. 33)

Hadis-i Şerif: Veda hutbesinde Peygamberimiz (s.a.v) ‘Ey insanlar! Bu günleriniz nasıl mukaddes bir gün ise, bu aylarınız nasıl mukaddes ay ise, bu şehriniz Mekke nasıl bir mübarek şehir ise canlarınız, mallarınız, namuslarınız da öyle mukaddestir.(kutsaldır) her türlü kötülükten korunmuştur.’ Buyurmuştur.

İntihar: İslamda kişinin yaşamına son vermesi kesinlikle haramdır.

Ayet: “...Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın...” (Bakara s.195)

Ötenazi: iyileşmesi imkansız bir hastalıktan dolayı dayanılmaz acılar çekme sebebiyle bir kimse yaşamına son veremez. Bu konuda sabrıyla ön plana çıkan Hz. Eyyüb Peygamber bizlere örnek olmalıdır. Sabrın sonu selamettir.

Ayet: “ Ey iman edenler! Sabır ve namazla yardım dileyin. Şüphesiz Allah sabredenlerin yanındadır.” (Bakara s. 153)

Kürtaj: Anne karnındaki çocuğun da yaşam hakkı vardır. Dolayısıyla cana kıymak demektir ve yasaklanmıştır.

Ayet: “...Fakirlik korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin...” (En’am s. 151)

İşkence: işkence zulümdür ve yasaklanmıştır. İslam’da savaş halinde bile insanın yaşama hakkı vardır. Çocuklara, kadınlara, ihtiyarlara ve esirlere iyi davranılır.

Haram yiyecekler: Domuz eti, kan, leş ve Allah’tan başkası adına kesilen hayvanların da eti yenmez. Canın korunması kapsamında kişiler helal ve temiz olanlardan yemelidir.

İş sağlığı ve güvenliği: İnsan hayatını tehlikeye atan durumlara karşı iş verenlerin ve işçilerin sağlık ve güvenliklerini koruyucu tedbirler alınmalıdır.

- Yine canın korunması kapsamında bireyler yeme içmesine dikkat etmelidir. Hastalık ve zorluklar karşısında tedbirsiz davranmamalıdır.
- İnsan kadar doğadaki diğer canlılara da zarar verilmesi bir müslümanın yapmaması gereken davranıştır.

2-AKLIN KORUNMASI

- Akıl insanı diğer varlıklardan ayıran en önemli yetidir.
- Akıl sayesinde insan inanır ve sorumlu tutulmuştur.

Alkollü içecekler: İnsanın akıl ve düşünme yetisini olumsuz etkilediği için yasaklanmıştır. Aklını kaybeden insan bilinçsiz hareket ederek hem kendine hem de diğer insanlara zarar verir.

Ayet: “Ey iman edenler!(aklı örten) içki (ve benzeri şeyler)...şeytan işi birer pisliktir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz.” (Maide s. 90)

Uyuşturucu maddeler: Esrar, eroin, afyon ve ismini bilmediğimiz hap şeklinde ve damar yoluyla burun ile vücuda alınan uyuşturucu maddeler haramdır.

Sigara : Sigara alışkanlığı olan birisi sigara içmediği zaman akli melekelerini tam kullanamadığı için ve pek çok ruhsal , bedensel hastalığın baş sebebi olduğu için Müslüman’ın kesinlikle kullanmaması gereken maddedir.

HAMR: Akli örten düşünme ve idrakı olumsuz etkileyen sarhoşluk veren maddelerdir.

Hadis-i Şerif: “Her sarhoşluk veren şey hamr, her hamr da haramdır.” Ve “ Çoğu sarhoş eden şeyin azı da haramdır.”

3- MALIN KORUNMASI

- ✓ Kişinin helal ve çalışarak mal mülk edinmesinde bir sakınca yoktur.
- ✓ Bir müminin kazandığı malın zekatını vermesi gerekir.
- ✓ İslam aldatmayı, mal konusunda yalan beyanda bulunmayı, karaborsacılığı, karşı tarafın acizliğinden yararlanarak mal edinmeyi, FAİZİ ve haksız kazancı haram kılar.

MÜLK: Bir kimsenin sahip olduğu üzerinde her türlü tasarrufta bulunabildiği şeylere denir.

Ayet: “O, geceyi içinde dinlenesiniz diye sizin için yaratan, çalışıp kazanmak için de gündüzü aydınlık kılandır.” (Yunus s. 67)

Ayet: “Allah’ın sana verdiğinden ahiret yurdunu kazanmaya bak ve dünyadan nasibini unutma...” (Kasas s. 77)

Hadis-i Şerif: “İnsan elinin emeğiyle kazandığından daha hayırlı bir lokma yememiştir.”

- ✓ Bu ayetler ve hadis-i şerif insanları çalışarak, helal olarak mal kazanmayı teşvik ediyor.

Ayet: “Aranızda birbirinizin mallarını haksız yere yemeyin. İnsanların mallarından bir kısmını bile bile günaha girerek yemek için onları hakimlere (rüşvet olarak) vermeyin.” (Bakara s. 188)

Ayet: “ölçü ve tartıda hile yapanların vay haline!” (Mutaffifin s. 1)

Hadis-i Şerifler:

“Bizi aldatan bizden değildir.”

“İnsanlara satmak üzere mal getiren rızıklandırılır. Malımı stoklayıp karaborsaya düşüren lanetlenir.”

“Faizcilikle zenginleşen kişinin sonu mutlaka fakirliktir.”

- ✓ Bu ayet ve hadislerde de haksız, haram kazancın ne kötü bir fiil olduğu belirtilmiştir.

4-) NESLİN KORUNMASI

NESİL: Yaklaşık olarak aynı yıllarda doğmuş aynı çağın getirdiklerini yaşamış, benzer ödevlerle yükümlü topluluktur.

- Neslin korunmasında en önemli kurum evliliğidir.
- Hangi çağda olursa olsun aile kurmak toplumların en önemli ve gerekli özelliğidir.
- Dinimiz zinayı haram kılar. Aile kurmayı tavsiye eder.

ZİNA: Nikahsız birliktelik, eşlerin birbirlerini aldattığı çirkin davranış, gayri meşru ilişki.

- Evlilik Peygamberimiz (sav) ‘in en büyük sünnetidir.
- Ailelerde güven üzerine kurulur. Sadakatin güvenin olmadığı bir aile çöker.
- Kur –an aile içi iletişiminin sevgi temeli üzerine kurulmasını öğütler.

Ayet: “ Kaynaşmanız için size kendi cinsinizden eşler yaratıp aranızda sevgi ve merhamet peyda etmesi de O’nun (varlığının) delillerindedir. Doğrusu bunda iyi düşünen bir kavim için ibretler vardır.” (Rum s.21)

- ❖ Peygamberimiz (sav) evlenen kişinin dininin öbür yarısını tamamlamış olacağını bildirir.

Hadis-i Şerif: “Ey gençler sizden evlenmeye güç yetirenler evlensin.”

- ❖ Aile bireyleri Allah’ın emirlerine uymalı kendilerini ve nesillerini korumalıdır.

Ayet: “*Ey inananlar! Kendinizi ve ailenizi, yakıtı insanlar ve taşlar olan ateşten koruyun...*”

(Tahrim s. 6)

- ❖ Aile içerisinde anne ve babaların önemli görevleri vardır.

Hadis-i Şerif: “Hiçbir baba çocuğuna güzel terbiyeden daha değerli bir miras bırakamaz.”

- ❖ Aile bireylerin sorumlulukları vardır.

Hadis-i Şerifler:

“Hepiniz birer sorumlusunuz ve hepiniz yönettiklerinizden mesulsünüz. Evin beyi sorumludur ve yönettiklerinden mesuldür. Evin hanımı da bir sorumludur ve yönettiklerinden mesuldür.”

“Sizin en hayırlınız, ailesine karşı en hayırlı olanıdır. Ben de aileme karşı en hayırlı olanım...”

“İmanı en olgun mümin, ahlakı en güzel olanıdır. En hayırlınız da kadınlara en iyi davrananıdır.

Ayet: “*Rabb’in sadece kendisine kulluk etmenizi, ana babanıza iyi davranmanızı kesin bir şekilde emretti. Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlanırsa kendilerine ‘öf’ bile deme; onları azarlama; ikisine de güzel söz söyle.*” (İsra s. 23)

Not: Aile içerisinde herkes sorumluluklarını yerine getirmelidir. Dini, ahlaki, kültürel ve milli değerlerimizi korumalıyız. Yaşantımızı başkalarına özenerek değil Yüce Rabbimizin emirlerine uyarak kurmalıyız. Dinimizin de emrettiği gibi okumalı ahlaklı bireyler olarak neslimize iyi örnek olmalıyız.

5-) DİNİN KORUNMASI

- ❖ Bir kişinin bir dine inanması tamamıyla kendi tercihiyle bağlıdır. Bizlerin de Hak din İslamı anlatma ve yaşama sorumluluğumuz vardır.

Ayet: “*Dinde zorlama yoktur...*” (Bakara s.256)

Ayeti ile din baskı ile kabul ettirilemez. Ancak Müslümanlarda bu ayetin arkasına sığınıp ibadetlerini

yapmadığı veya kötülüğe düştüğünde benim kalbim temiz vb. ifadeler kullanarak sorumluluklarından kaçamaz.

- ❖ Hz. Adem (as) dan son Peygamber Hz. Muhammed (sav) Efendimize kadar gönderilen dinin adı İslam’dır.

Ayet: “*Şüphesiz, Allah katında tek geçerli din İslam’dır...*” (Al-i İmran 19)

- ❖ Kur-an’da “Dinü’l Hak (hak din) ve Dinen Kıyamet (dosdoğru din) ifadeleri İslam’ın sağlam esaslara dayandığını belirtir.
- ❖ İslam’ın kelime anlamı barıştır. Ancak dinimize ve Müslümanların varlığına yönelik bir tehlike olduğunda çekinmeden gereğini yapmamız gerekir.

İbadetleri yerine getirerek dinimizi koruruz:

Bütün ibadetler dini korumak ve insan ruhunu dini duygularla güçlendirmek amacıyla farz kılınmıştır. **Namaz, oruç, zekat, hac vb. ibadetler kadın erkek ergenlik çağına gelmiş her Müslümana farzdır.

- ❖ Kur-an’ın ilk emri “OKU” mesajıdır.

Ayet: “*...öğretmekte ve derinlemesine incelemekte olduğunuz kitap uyarınca rabbaniler (ilim ve hikmet sahibi) olun.*” (Al-i İmran 79)

- ❖ Müslümanlar bildiklerini öğretmelidir, aktarmalıdır.

Ayet: “*(Ey Muhammed!) Rabb’inin yoluna hikmetle, güzel öğütle çağır ve onlarla en güzel şekilde mücadele et...*” (Nahl s.125)

- ❖ “Emr-i bil maruf, nehyi anil münker” (iyiliği emredip kötülükten uzaklaştırmak.) Müslümanların görevidir.

Hadis-i Şerifler:

“Benden bir ayet bile olsa ulaştırınız.”

“Haydi ailelerinizin yanına dönün, onların yanında kalın, (öğrendiklerinizi) onlara öğretin ve yapmaları gerekenleri söyleyin ...”

Dinimizi asıl kaynaklarından öğrenmeliyiz. Kur-an ve sünnet.

Hadis-i Şerif: “Size iki şey bırakıyorum . Bunlara tutunursanız asla delalete düşmezsiniz: Allah’ın kitabı ve sünnetim...”

Bidat , hurafe ve batıl inançlardan uzak durmalıyız

Bidat : Kur-an’da ve hadislerde dayanağı olmayan sonradan ortaya çıkarılan şeyler

Hurafe ve batıl inanç: Dine sonradan girmiş akla aykırı uydurma garip şeylerdir.

Ör: nazara karşı Felak ve Nas Suresini okumak yerine boyanmış boncuktan medet umulmamalıdır. Kurumuş ağaçlara bez bağlamak. Muma üfleme vs.

NOT: Dinimizi korumak için

- dinimizi doğru kaynaklardan öğrenmek
- hurafe batıl inanç ve bidatlardan uzak durmak
- ibadetlerimize sarılmak önemlidir.

(Sorumlu alan bitti.)

HZ. YUSUF (as)

- Kur-an ‘da adı geçen Peygamberlerdendir.
 - Yusuf (as) kıssası Yusuf suresinde anlatılır.
 - Yusuf (as) kıssası en güzel kıssa anlamında (Ahsenül Kasas) diye nitelendirilir.
 - Hz. Yusuf (as) Hz. Yakup (as)’ın 12 oğlundan biridir.
 - 3 gömlek hikayesi ile özetleyebiliriz.
 - Yüzü çok temiz ve çok yakışıklı bir Peygamberdir. Hatta günümüzde temiz yüzlü kimseler için Yusuf yüzlü tabiri kullanılır.
 - 11 yıldız Güneş ve Ayın rüyasında kendine secde ettiğini görmüştür. Ve babasına anlatmıştır.
- 1-KANLI GÖMLEK:** Hz .Yusuf (as) kardeşleri tarafından kuyuya atıldı. Kardeşleri babaları Yakup peygambere Yusuf ‘u kurt yedi diyerek kanlı gömlek gösterdiler.

2-İFFET GÖMLEĞİ: Kervan tarafından kuyudan çıkarılan Yusuf (as) köle pazarında satıldı. Vezir satın aldı . Yusuf (as) yetişkin olunca vezirin hanımı murat almak istedi. Fakat Yusuf (as) Allah’a sığındı. Arkasından kadın gömleğini çekip yırttı.

3-HASRET GÖMLEĞİ: Vezir, hanımı ile Yusuf (as)’ı görünce ne olduğunu sordu. Hanımı iftira atarak Yusuf (as) ı zindana attırdı. Zindanda rüya yorumlama hikmeti verilen Yusuf (as) kralın rüyasını yorumlayıp maliye bakanlığına getirildi. Kıtık zamanında Kenan ilinden gelen kardeşlerine yardım etti . ikinci gelişlerinde kardeşlerine kendisini tanıttı ve babasına gömleğini gönderdi. Yakup (as) gömleği gözlerine sürünce görmeyen gözleri açıldı.

Not: Yusuf (as) babası ve 11 kardeşini yanına aldığı anda hepsi saygı ile eğiliyorlar. Yusuf (as) “babacığım bu küçükken gördüğüm rüyanın yorumudur.” diyor.

HZ. Yusuf (as) Kıssasından çıkarılacak dersler:

İffet: Hz. Yusuf (as) kendisine yapılan çirkin teklifi kabul etmemiş bu uğurda hapse girmeye, eziyet çekmeye bile razı olmuştur. Bizlerde Yusuf Peygamberi örnek almalıyız.

Sabır ve Tevekkül: Hem Hz. Yusuf (as) hem de babası Yakup (as) karşılaştıkları tüm zorluklar karşısında sabır ve tevekkül göstermişlerdir. Bizlerde başımıza gelen olumsuz durumlarda sabır ve tevekkül içerisinde hareket etmeliyiz.

Vefa ve Sadakat: Yusuf (as) vezirin hanımının çirkin teklifine karşı çıkmış , yanında kaldığı ekmeğini yediği, iyiliğini gördüğü vezire vefalı ve sadık kalmıştır.

Affetmek: Yusuf (as) kendisini kuyuya atan kardeşlerini affetmiştir. Bizler de kötülüğe iyilik ile karşılık vermeyi şiar edinmeliyiz.

Selim: Dinin kaynağı Allah'tır.

Elif : Dinin en temel amacı insanın manevi huzur yaşamasıdır.

Adnan: Din iyiyi kötüden ayırt edebilecek akıl sahibi insanlara hitap eder.

Fatih: Dinimizde yer alan ibadetler yalnızca Allah için yapılır.

Merve: İnanç (iman) bir bütündür, parçalanamaz. Fert ve topluma, zamana ve mekana göre farklılık gösterir.

Soru 1-) Yukarıda ismi yazılı beş öğrenci din ile alakalı cümleler kurmuştur. Hangi öğrenci veya öğrencilerin kurmuş olduğu cümle yanlıştır?

- A) Selim ve Merve B) Yalnız Elif
C) Yalnız Merve D) Elif ve Merve

Kavram		Açıklama
İnanç	1	İslam dininin temeli tevhiddir. İman esasları Kur'an'ı Kerim'de altı olarak belirlenmiştir. Hepsine birden inanmak gerekir.
İbadet	2	Dinimizin sosyal hayata dair konuları ile alakalıdır. Din getirdiği ilkeler ile ahlaklı bireylerden oluşmuş güvenilir bir toplum inşa eder.
Ahlak	3	İnsanın Allah ile ve yaratılmış diğer varlıklarla olan ilişkilerinin hangi ilke ve kurallar çerçevesinde olacağı ile ilgilidir.
Muamelat	4	İnancın somut göstergesidir. Değişmez, sadece Allah için yapılır. Özünde samimiyet vardır.

Soru 2-) Dinimizin dört temel boyutu vardır. Bu dört temel boyutu düşünüldüğünde tablodaki eşleştirmenin doğru olabilmesi için hangi iki kavram yer değiştirmelidir?

- A) İnanç / muamelat
B) İbadet / Ahlak
C) İbadet / muamelat
D) Muamelat / Ahlak

Soru 3-) Dinin bireye ve topluma yönelik pek çok emri ilkesi ve kuralları vardır. Kur'an-ı Kerimde pek çok ayet bireye ve topluma sorumluluklar yükler. Buna göre aşağıda verilen hangi şıktaki ayet din- toplum ilişkisi ile alakalıdır?

- A) "Şüphesiz Allah, adaleti, iyilik yapmayı, yakınlarla yardım etmeyi emreder. Hayasızlığı, fenalığı ve azgınlığı da yasaklar. O , düşünüp tutasınız diye size öğüt veriyor." (Nahl s. 90)
B) "Ben cinleri ve insanları ancak bana kulluk etsinler diye yarattım." (Zariyat s. 56)
C) "Onlar harcadıkları zaman , israf etmedikleri gibi cimrilik de etmezler. İki arasında doğru olanı yaparlar." (Furkan s. 67)
D) "... Bilesiniz ki kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." (Ra'd s.28)

Hak: sözlükte gerçek, doğru, gerçeğe uygun, adalet, pay ve emek karşılığı verilen ücret gibi anlamlara gelir. Bunun yanında 'Hak' Allah için de kullanılır. Nitekim İstiklal Marşımızda "Hakkıdır Hak'a tapan milletimin istiklal" şeklinde bir mısramızda vardır. Yine Al-i İmran suresindeki ayette de "Allah katında tek geçerli din İslam'dır." Ayeti her cuma hutbelerde okunur.Hak Din İslam kavramı toplumumuzda ve İslam aleminde sıklıkla kullanılır.

Soru 4-) Batıl dinler düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi İslam'ın Hak Din olduğunu gösteren ayırıcı özelliklerden değildir?

- A) Belirli bir zümreye değil tüm insanlığa hitap eden evrensel bir din olması,
B) Diğer kutsal kitaplara insanların sahip çıkmayı neticesinde tahrif edilmesi, Kur'anın ise Allah'ın korumasında olması dolayısıyla aslının asırlar boyunca değişmemesi,
C) Belirli gün, hafta, yıl içerisinde dini bayramların ve ibadetlerin olması
D) Akla mantığa aykırı bir emri olmayıp insanın fıratında var olan inanç ile tevhid inancının bağdaşması

“Ey iman edenler! Zannın bir çoğundan sakının. Çünkü zannın bir kısmı günahdır. Birbirinizin kusurlarını ve mahremiyetini araştırmayın. Birbirinizin giybetini yapmayın. Herhangi biriniz ölü kardeşinin etini yemekten hoşlanır mı? İşte bundan tiksindiniz! Allah’a karşı gelmekten sakının. Şüphesiz Allah, tövbeyi çok kabul edendir, çok merhamet edendir.” (Hucurat S. 12)

Soru 5-) Hucurat suresinde verilen bu ayet dinin dört temel unsuru düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi ile daha çok alakalıdır?

- A) Muamelat boyutuyla
- B) Ahlak boyutuyla
- C) İbadet boyutuyla
- D) İnanç boyutuyla

İlk insan ve ilk Peygamber Hz. Adem (as)’dan Peygamberimiz Hz. Muhammed sav.’e kadar birçok Peygamber gelmiştir. Yüce Allah kullarının hayatının amacını bilmesi ve kulluğunu yapabilmesi için birçok kez uyarıcılar göndermiştir. Allah’ın gönderdiği bütün peygamberler İslam’ı anlatmıştır. Fakat insanlar sapıklığa düşmüş ve kendi uydurduğu tanrılara inanmaya başlamışlardır. Fıtratlarına karşı gelen bu insanların yaşadıkları yerlerde arkeolojik kazılarda dini sembollerinin izlerine rastlanmıştır. Bir düşünür bu konuda ‘mağaralarda yaşayan insanlarda bile dinin izlerine rastlanmaktadır.’ ifadesini kullanarak her insan topluluğunun bir şeylere inandığını söylemiştir. Biz Müslümanlar’da kültürümüzde, tarihimizde, kitaplarımızda ve mimarimizde İslamiyet’in izlerini yaşamışız ve içselleştirmişiz. Fıtratımızda bulunan inanma ihtiyacını bir olan Allah’ a iman ederek doğru olanı yaşamışız.

Soru 6-) Yukarıda verilen paragrafın ana konusu aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Bütün peygamberler İslam’ı anlatmıştır.
- B) Bütün insanlar fıtratındaki inanma ihtiyacını doğru bir şekilde karşılamışlardır.
- C) Arkeolojik kazılarda dinin izlerine rastlanır.
- D) Din ilk insandan beri var olan evrensel bir gerçekliktir.

Bugünlerde ülkemizde ve dünyada yoğun bir şekilde salgın hastalıkla mücadele yapılmaktadır. Her gün yeni vakalar ve maalesef yeni ölümlerle karşı karşıya kalıyoruz. Diğer ülkelerde olduğu gibi ülkemizde de tedbirler alınmaktadır. Bunun yanında minarelerimizden Yüce Allah’ a niyazımıza bizlerde evlerimizden ortak oluyoruz. Medyadan siyasete kadar toplumun her kesimi halkımızın evlerde kalarak salgının yayılmasını engellemek için duyurular yapıyor. Yine cami minarelerinden Allah’ın emri olan bir ayet yankılanıyor; ‘...Kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın...’

Soru 7-) Bakara Suresi 195. Ayeti ve paragrafi dikkate aldığımızda verilmek istenen mesaj dinin temel gayesi olan beş temel değerden hangisiyle yakından ilgilidir?

- A) Canın Korunması
- B) Neslin Korunması
- C) Dinin Korunması
- D) Aklın Korunması

Soru-8) Dinimizin korumamızı emrettiği beş temel değer düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisi farklı bir ilke ile ilgilidir?

- A) Domuz etinin haram olması
- B) Zinanın haram olması
- C) Ötenazinin haram olması
- D) Kan davalarının kaldırılması

- ✓ CANIN KORUNMASI
- ✓ MALIN KORUNMASI
- ✓ DİNİN KORUNMASI

Soru 9-) Yukarıda dinimizin korunmasını emrettiği beş temel değerden üç tanesinin adı verilmiştir. Aşağıdaki ayet veya hadis-i şerifler ile eşleştirme yapılırsa hangi şık dışarıda kalır?

- A) “ Haydi ailelerinizin yanına dönün, onların yanında kalın (öğrendiklerinizi onlara öğretin ve yapmaları gerekenleri söyleyin.” (hadis-i şerif)
- B) “ Faizcilikle zenginleşenin sonu mutlaka fakirliktir.” (hadis-i şerif)
- C) “ Kim bir insanı bir can karşılığı veya yeryüzünde bozgunculuk çıkarmak karşılığı olmaksızın (bu iki hal dışında) öldürürse o sanki bütün insanları öldürmüştür. Her kim de birini (hayatını kurtararak) yaşatırsa sanki bütün insanları yaşatmıştır.” (Maide s. 32)
- D) “ Ey iman edenler!(aklı örten) içki (ve benzeri şeyler)...şeytan işi birer pisliktir. Onlardan kaçının ki kurtuluşa eresiniz.” (Maide s. 90)

- ❖ “ Bizi aldatan bizden değildir”
- ❖ “İnsanlara satmak üzere mal getiren rızıklandırılır. Malını stoklayıp karaborsaya düşüren lanetlenir.”
- ❖ “ Ölçü ve tartıda hile yapanların vay haline” (mutaffifin s. 5)

Soru 10-) Yukarıda verilen Hadis-i Şerifler ve ayet dinimizin korunmasını emrettiği beş temel değerden hangisi ile ilgilidir?

- A) Canın korunması
- B) Neslin korunması
- C) Dinin korunması
- D) Malın korunması

Dinimiz aile kurmaya büyük önem verir. Kişi inanç ve ibadetlerini de bir bakıma ailesinden öğrenir.

Peygamberimiz (sav) ‘in en büyük sünnetlerinden birisi de evliliklerdir. Peygamberimiz (sav) bir hadis-i şerifinde ; “Ey gençler , sizden evlenmeye güç yetirenler evlensin.” buyurmuştur. Yine damadı Hz. Ali ile kızı Hz. Fatıma’nın evliliğinde şu tavsiyede bulunarak eşlerin sorumluluklarının önemine dikkat çekmiştir ; “ Sen ona köle ol ki o da sana cariye olsun.”

Soru 11-) Yukarıda verilen paragrafın ve Peygamberimiz (sav)’in hadislerinin ana konusu aşağıda verilen zarurati diniyeden hangisi ile yakından alakalıdır?

- A) Malın korunması
- B) Canın korunması
- C) Neslin korunması
- D) Dinin korunması

Ramazan ayında fırınlardan pide almak ve pide kuyruğunda heyecanla beklemek , bu heyecanı sohbet ve muhabbetle yaşamak bambaşka bir şey. Hele bir de sıcacık pidenin mis gibi kokusu yok mu? Bütün bunlar on bir ayın sultanı mübarek ramazan ayına muhteşem bir güzellik katar. Bu heyecan ile fırına giden Ali amca 2020 yılında yaşadığımız bu salgından dolayı maskesini takıp insanlar arasındaki mesafeyi de koruyarak pide kuyruğunda bekler. Sıra kendisine gelince ne görsün? Fırıncıda ne eldiven var ne de maske. Üstelik hijyene de hiç dikkat etmiyor.

Soru 12-) Yukarıdaki paragrafta fırıncı zarurati diniye kapsamında aşağıda verilenlerden hangisini dikkate almamıştır?

- A) Neslin korunması
- B) Malın korunması
- C) Aklın korunması
- D) Canın korunması

Eraeytellezi yukezzibu biddin
 yedu`ul yetim. Vela yehuddu ala taamil
 Feveylün lil musallin.
 Ellezinehum an Sahun .
 ellezine hum yuraune ve
 yemneunel.....

Soru 13-) Yukarıdaki boşluğa sırasıyla hangi kavramlar gelmelidir? (2. Fasikül sorusu)

- A) salatihim/ maun / miskin / maun
 B) Fezalikellezi/ miskin/ yehuddu/ maun
 C) Fezalikellezi/ miskin/ salatihim/ maun
 D) Fezalikellezi/ miskin/ Ellezinehum/ maun

İhtiyarın biri mahallesindeki sarhoşu sürekli uyarır.
 Öyle ki bu uyarılar her gün devam eder. Sarhoş artık dayanamaz ve kadıya şikayet eder. Kadı ihtiyarı çağırır ve 'niçin bu adamı sürekli rahatsız ediyorsun?' diye sorar.

İhtiyar ,
 -içki alkol haramdır sayın kadım. Ben de mümin kardeşimin bu yanlıştan vazgeçmesini istiyorum. Zira bu kimsenin hayrına değil.

Kadı;
 - Sana ne be adam her koyun kendi bacağından asılır sen kendine bak.

Diye cevap verince ihtiyar peki deyip evine gider koyun sürüsü içerisinden bir koyun alıp keser mahallede ki ağacın dalına asar. Koyun sabaha kadar orada kokar. Bu rahatsızlıktan dolayı mahalleli ihtiyarı kadıya şikayet eder. Çünkü herkes kokudan rahatsız olmuştur. Kadı ;

-Bre ihtiyar niçin sürekli milleti rahatsız ediyorsun?

İhtiyar,
 -Efendim siz dün uyardığım sarhoş için 'sana ne her koyun kendi bacağından asılır 'dediniz ben de bir koyunu bacağından astım herkes rahatsız oldu.

Soru 14-) Bu hikayede ihtiyarın sarhoşu ikazı dinimizin korumamızı istediği hangi değer ile ilgilidir?

- A) Aklın korunması
 B) Dinin korunması
 C) Malın korunması
 D) Neslin korunması

Temel değerler	Örnekler
Canın korunması	Beyni uyuşturan maddelerden uzak durmalıyız.
Aklın korunması	İş sağlığı ve güvenliği tedbirleri almalıyız.
Malın korunması	Faizin her türlüşünden uzak durmalıyız.
Neslin korunması	Zinadan uzak durmalıyız.
Dinin korunması	Hurafe ve batıl inançlardan kaçınmalıyız.

Soru 15-) Yukarıda dinimizin korunmasını emrettiği temel değerler ve karşılarında da örnekleri verilmiştir. Ancak tablodaki eşleştirme de yanlışlık yapılmıştır. Eşleştirmenin doğru bir şekilde olması için hangi kavramlar yer değiştirmelidir?

- A) Canın korunması / Neslin korunması
 B) Aklın korunması / Canın korunması
 C) Malın korunması / Dinin korunması
 D) Aklın korunması / Malın korunması

Dinimizin korumamızı emrettiği temel değerlerden biri de dinin korunması ilkesidir. Dinimi korumak onu sağlam temellere dayandırarak öğrenmek ve yaşamaktır. Maalesef ki bazı insanlar Allah tarafından indirilmiş din yerine uydurulmuş dine göre yaşamaya başlıyorlar. Dinimizin emirleri işimize gelmediği için ya da filancanın hoşuna gitmiyor diye değiştirilemez. Böyle olursa Allah'ın emrine uymuyor demektir. Bu sebeple dinimizi asıl kaynaklarından öğrenmeliyiz ve yaşamalıyız. Peygamberimiz (sav) veda hutbesinde 'size iki şey bırakıyorum. Onlara sınımsız sarıldığımız zaman yolunuzu kaybetmezsiniz.

Bunlar;

Soru 16-) Peygamberimiz (sav) 'in emirlerine sarıldığımız zaman yolunuzu kaybetmeyeceğimizi söylediği o iki şey aşağıdaki şıklardan hangisidir?

- A) Kur'an ve Namaz
 B) Camiler ve İbadetler
 C) Sünnet ve Namaz
 D) Kur'an ve Sünnet

Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi dersinde dinin temel gayesi konusunu anlatan Ahmet öğretmene öğrencinin bir tanesi söz isteyerek;

-Öğretmenim içtiğimiz bazı içeceklerin içerisinde alkol bulunuyor. Bunu içmek de haram olur mu?

Sorusunu yöneltmiştir. Öğretmen ise

“ Her sarhoşluk veren şey (hamr), her hamr da haramdır.” Ve “ Çoğu haram olanın azı da haramdır.” Hadis-i şeriflerini okuyarak , Ayrıca öğrencisine Kur’an-ı Kerim’de de hamrın şeytan işi pislik olarak değerlendirildiğini bunlardan uzak durduğumuz zaman kurtuluşa ereceğimizi belirttiğinden bahsederek cevap vermiştir.

Soru 17-) Yukarıda Ahmet öğretmen ile öğrencisinin diyalogu dinin korumamızı isteği değerler düşünüldüğünde aşağıdakilerden hangisiyle yakından alakalıdır?

- A) Malın korunması
- B) Dinin korunması
- C) Canın korunması
- D) Aklın korunması

“Şüphesiz bu zikri (Kur’an-ı) biz indirdik. Onu koruyacak olanda biziz.” (Hicr s. 9)

Kur’an-ı Kerim’in bu ayeti ile 1400 küsur yıldır değişmeyen ve kıyamete kadar da aslı korunacak olan bir kutsal kitabımızdır. Bizlerde dinimizi korumalıyız ve yaşamalıyız.

Soru 18-) Aşağıdakilerden hangisi dinimizi korumaya yönelik yapmamamız gereken bir davranıştır?

- A) Dinimizi doğru kaynaklardan öğrenmeliyiz.
- B) Hurafe ve batıl inançlardan uzak durmalıyız.
- C) Atalarımızın bizlere aktardığı bidatları korumalıyız.
- D) İbadetlere ihlas ile sarılmalıyız.

Hz. Yusuf (as) kıssasından:

“ ...Hz. Yusuf (as)’ın yakışıklılığı vezirin hanımını çok etkiledi. Vezirin hanımı Yusuf (as) ‘dan murat almak isteyince Hz. Yusuf (as) bu kötü fiilden Allah’a sığınırım dedi. Vezirin hanımı Hz. Yusuf (as)’ın üzerine yürüdü. Hz. Yusuf (as) uzaklaşmak isterken vezirin hanımı Yusuf (as)’ın gömleğini arkadan yırttı. Tam bu sırada vezire rastladılar. Vezir neler olduğunu sorunca hanımı ‘bu köle bana sarkıntılık etti ‘ diyerek Yusuf (as)’a iftira attı. Yusuf (as)’ı zindana attılar. bunun üzerine “ Yusuf, Ey Rabbim ! zindan bana, bunların beni davet ettiği şeyden daha sevimlidir...” dedi.

Soru 19-) İffeti ile öne çıkan Peygamberimiz Yusuf (as) çirkin davranıştan uzak durarak bizlere aşağıdaki değerlerin hangisinin korunmasına yönelik bir ders vermiştir?

- A) Dinin korunması
- B) Neslin korunması
- C) Canın korunması
- D) Malın korunması

“ **Hepiniz birer sorumlusunuz ve hepiniz yönettiklerinizden mesulsünüz. Evin beyi sorumludur ve yönettiklerinden mesuldür. Evin hanımı da bir sorumludur ve yönettiklerinden mesuldür.**” (hadis-i şerif)

Soru 20-) Yukarıda verilen Hadis-i Şerif aşağıdaki şıklardan hangisiyle doğrudan alakalıdır?

- A) Dinin korunması
- B) Neslin korunması
- C) Aklın korunması
- D) Malın korunması

D.K.A.B. FASİKÜL - 3 CEVAP ANAHTARI

1. D	11.C
2. C	12.D
3. A	13.C
4. C	14.A
5. B	15.B
6. D	16.D
7. A	17.D
8. B	18.C
9. D	19.B
10.D	20.B

/payas_peci

/Payas-Eğitimde-Kaliteyi-iyileştirme-106145430854149/

/payaspeci

Graphic Designer By
Burak ÖZKAN

KATKI SAĞLAYAN ÖĞRETMENLERİMİZ

Ahmet ŞAHİN

